

Секція: Банківська справа

Маслак Ігор Іванович
студент 2 курсу магістратури
спеціальності «Банківська справа»
Київського Національного Університету
ім. Т.Г. Шевченка
м.Київ, Україна

ДИНАМІЧНЕ РЕЗЕРВУВАННЯ ЯК СУЧАСНИЙ ПРУДЕНЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ

Поява великої кількості нових фінансових інструментів кредитного характеру, спекулятивна політика транснаціональних фінансових корпорацій, крах програм іпотечного кредитування, спектр інших негативних проявів зумовили фінансову кризу у світовому масштабі. Наслідком глибокої рецесії стало ускладнення функціонування фінансового сектора як на наднаціональному, так і регіональних рівнях. Високий рівень ризиків банківської діяльності через кредитні втрати, погіршення ліквідності, коливання валютних курсів, чутливість до ринкових факторів зумовлював неефективність використання банківського капіталу за економічної нестабільності та визначив необхідність впровадження якісно нових регуляторних підходів у міжнародній банківській практиці.

Аналіз основних досліджень і публікацій. В Україні проблеми теорії і практики регулювання банківського капіталу висвітлено в роботах таких вчених: В.М. Геєця, В.І. Міщенко, Л.О. Примостки, О.І. Барановського, С.В. Науменкової. Серед зарубіжних науковців необхідно назвати Р. Брейлі, П. Роуза, Дж. Сінкі. Однак сучасні умови функціонування банків у глобальному масштабі зумовлюють впровадження прогресивних антикризових заходів у регулюванні банківської діяльності, що базуються на антициклічному регулюванні, забезпечують ефективність використання банківського капіталу та оптимізацію фінансових ризиків.

Низький рівень ефективності діяльності банківського сектора провідних країн світу за економічної нестабільності зумовили активне обговорення питання щодо якісної зміни парадигми регулювання банківської діяльності у міжнародному масштабі. Наслідком цього стала еволюція підходів до регулювання банківського капіталу з позиції адекватного врахування ризиків через управління невизначеністю та впровадження сучасних інструментів банківського нагляду на основі антициклічного регулювання[2].

Документом, що декларує ці нововведення та є обов'язковим для виконання у міжнародній спільноті, є угода про капітал Базель III.

У міжнародній банківській практиці антициклічне регулювання базується на використанні принципу динамічного резервування.

Динамічне резервування — сучасний інструмент регулювання вразливості банківської діяльності до глобальних фінансових ризиків та підвищення ефективності використання банківського капіталу [3].

Дослідження принципів та переваг впровадження динамічного резервування у новій моделі антикризового банківського регулювання на міжнародному рівні доводить перспективність застосування цього інструментарію і в сучасних українських реаліях. Функціонування банківської системи України в період економічної нестабільності характеризується значними обсягами втрат від кредитних операцій, неефективним використанням банківського капіталу, недосконалістю інструментів регулювання банківської діяльності, чутливістю банків до глобальних фінансових ризиків. На сьогодні суттєвою загрозою для банківської системи України є значне зростання обсягів проблемних кредитів[2].

Як видно з рис. 1, обсяг простроченої заборгованості за кредитами банків України упродовж 2010—2015 років зріс майже у 2,5 рази, що

свідчить про низьку якість активів банків та неефективну структуру регулятивного капіталу банків внаслідок зростання обсягів резервів. Цей показник за результатами діяльності вітчизняних банків за період, що аналізується, зріс із 18 477 млн грн. до 112 965 млн грн. відповідно. Значні обсяги проблемних кредитів стримують кредитування банками економіки нашої країни.

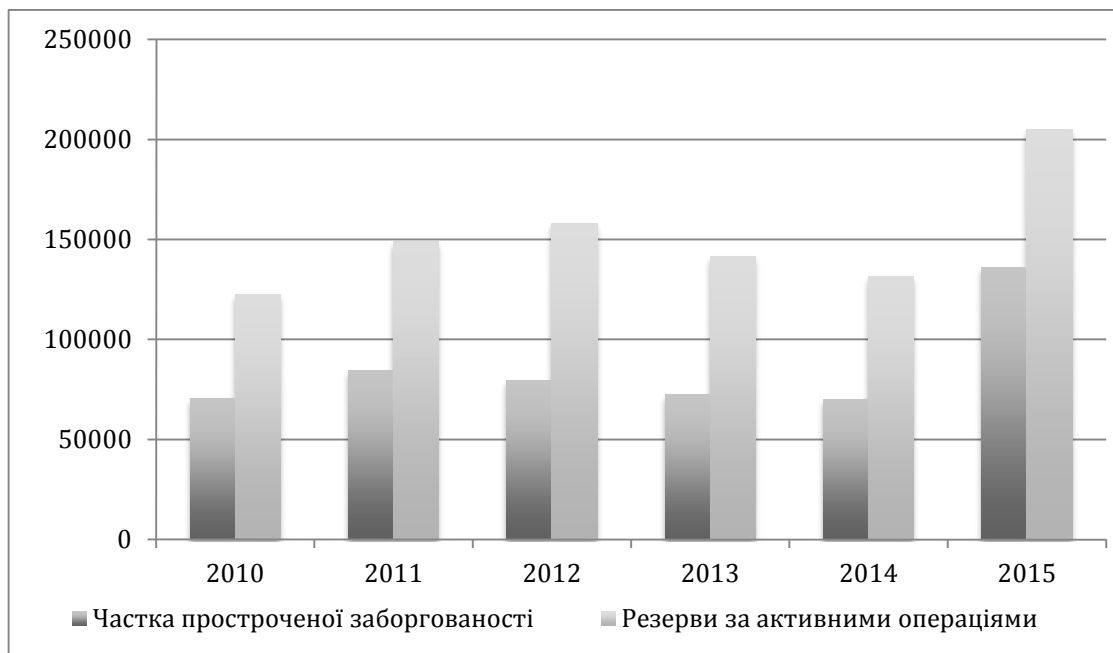

Рис. 1. Динаміка показників простроченої заборгованості за кредитами та резервів на їх покриття банків України за період 2010—2015 рр *

*джерело: складено на основі [4]

Для подолання кризових явищ у банківському секторі економіки України та забезпечення ефективності використання банківського капіталу для розвитку інноваційних галузей економіки у посткризовий період необхідною є зміна підходів до банківського регулювання та запровадження сучасних антикризових інструментів, спрямованих на зменшення ризикованості банківської діяльності.

Дослідження показали, що одним із таких інструментів є динамічне резервування. Цінність застосування принципу динамічного резервування для регулювання банківського капіталу в Україні в рамках антициклічного нагляду зумовлена неадекватністю формування резервів під можливі втрати від кредитних операцій банків реальним кредитним ризикам [1].

Отже, ґрунтовне вивчення та зважена адаптація кращого міжнародного досвіду у сфері антициклічного регулювання банківської діяльності на основі застосування динамічного резервування до українських реалій дасть змогу відновити стабільність функціонування банківського сектору економіки нашої країни.

Література:

1. Карчева Г. Основні проблеми розвитку банківської системи України упосткризовий період та шляхи їх вирішення / Г. Карчева // Вісник Національного банку України. — 2010.—№8.—С.26—32.
2. Моисеев С.Р. Контрциклическое регулирование: динамические резервы и резервный капитал / С.Р. Моисеев // Банковское дело. — No 10. — 2009. — С. 12—20.
3. Мурычев А.В. О модернизации банковского регулирования и надзора / А.В. Мурычев, С.Р. Моисеев // Банковское дело. — 2010. — No 3. — С. 26—32
4. Офіційний сайт Національного Банку України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: // <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>